

19 בדצמבר 2023

ז' בטבת תשפ"ד

הכרעת הדין בעניינה של [...] – ת.ז. [...]

שופטים: פרופ"א יהודה פינצ'ובר (אב בית הדין), פרופ"ח עוז גזית, גב' לוטם ערבה.

יועצת משפטית לבית הדין: עו"ד ליאורה ארזי בן-חיים.

תובעת: פרופ"ח יסכה גולדפלד, מיוצגת ע"י עו"ד גילי שפר ועו"ד שחר הופמן.

נקבלת: גב' [...], מיוצגת ע"י עו"ד עדי מנסור (נוכחים: גב' מאי דיאב ומר אסמאעיל סרסור, מתמחים).

- בתאריך 23.10.2023 הוגשה קובלנה משמעטית נגד הסטודנטית [...], ת.ז. [...]. (להלן: "הסטודנטית"), בה יוחסו לה המעשים הבאים:
הנקבלת היא סטודנטית בפקולטה ל[...] . בתאריך 7.10.2023 מחבלי חמאס ביצעו מעשי טרור רחניים ונפשעים, והחלה מלחמת "חרבות ברזל". באותו היום או בסמוך לאחריו, הסטודנטית העלתה סטורי וסרטון לרשת החברתית אינסטגרם "בהם מובעים שמחה ותקווה לניצחון הקרוב של ארגון הטרור חמאס. בסרטון, הנאשמת מהדהדת את דבריו של אבו עוביידה, דובר הזרוע הצבאית של ארגון הטרור חמאס, בו הוא מדבר על השמדת הפרויקט הציוני וההחלטה לשים קץ לפשעים הציונים (תרגום חופשי). בסטורי הנאשמת כותבת: "בקרוב נאכל את [...]" (תרגום חופשי), ומציינת את המיקום: חיפה-פלסטין (תרגום חופשי)" (לשון הקובלנה).
- הסטודנטית הואשמה בעבירות משמעת לפי הסעיפים שלהלן בתקנון המשמעת:
4.5 "פגע או גרם ביודעין לפגיעה בדרך כלשהי בכבוד הטכניון, או בכבודו או בשמו הטוב של איש הטכניון או אורח הטכניון במעמדם כאנשי הטכניון או אורחיו".
4.19 "התנהג בצורה שאינה הולמת סטודנט בטכניון במעשה שנעשה בזיקה לטכניון או בזיקה להיותו סטודנט בטכניון".
- בד בבד עם הגשת הקובלנה, הגישה התביעה "בקשה לצו ביניים להשעיה זמנית מהלימודים והרחקה מקמפוס הטכניון" (להלן: "הבקשה לצו ביניים").
- בתאריך 25.10.2023 הגישה ההגנה את תגובתה לבקשה לצו ביניים, וכן שלחה, על פי בקשת בית הדין, את הסרטון שפרסמה הסטודנטית בחשבון האינסטגרם שלה (להלן: "[...]"), ואת הקישור לסרטון המקורי שפרסמה רשת השידור הטלוויזיונית אלג'זירה, אשר הסטודנטית שיתפה באינסטגרם שלה (להלן: "הסרטון של דובר החמאס"). ההגנה הבהירה כי הסטודנטית העלתה את סרטון [...] כסטורי בתאריך 8.10.2023, והוא נמחק באופן אוטומטי לאחר 24 שעות. את הסרטון של דובר החמאס היא שיתפה בתאריך 9.10.2023 ולטענת ההגנה מחקה אותו זמן קצר לאחר מכן. אין מחלוקת בין הצדדים כי סרטון [...] צולם בדירה בה מתגוררת הסטודנטית במעונות הסטודנטים, וניתן לראות זאת בסרטון עצמו.
- לאחר עיון בפרסומים, בבקשה לצו ביניים ובתגובת ההגנה, החלטנו פה אחד, בתאריך 26.10.2023, להוציא צו ביניים נגד הסטודנטית, והורינו "על השעייתה הזמנית של הסטודנטית מלימודים בטכניון, והרחקתה הזמנית מקמפוס הטכניון, לרבות ממעונות הסטודנטים, וזאת החל מיום חמישי 26.10.2023 בשעה 16:00 ועד למועד הכרעת הדין..." (לשון צו הביניים, סעיף 29).

6. בתאריך 9.11.2023 התקיים הדין המשמעתי בנוכחות הצדדים ובאי כוחם.
7. נדון ראשית בטענות המקדמיות שהועלו על ידי ההגנה.

טענות מקדמיות

א. חוסר סמכות

8. ההגנה טענה כי הגשת הקובלנה מנוגדת לחוק זכויות הסטודנט התשס"ז-2007 (להלן: "החוק"). סעיף 17 לחוק, קובע כדלקמן (ההדגשות הוספו):

"מוסד יקבע ויפרסם, בכפוף להוראות חוק זה, כללי התנהגות המתייחסים להתנהגות מועמדים וסטודנטים בקשר עם לימודיהם במוסד, לרבות בזמן הלימודים ובתחומי המוסד, ובכלל זה במעונות הסטודנטים, ובהם תקנון משמעת והעונשים הצפויים בשל הפרת הכללים הקבועים בו..."

- ההגנה הפנתה לפרוטוקול מס' 195 מיישיבת ועדת החינוך, התרבות והספורט, מתאריך 15.5.2007, בעמ' 24 (להלן: "דברי ההסבר לתיקון לחוק"), ההדגשה הוספה):

"ישראל גלעד: הסמכות המשמעטית מוגבלת רק למה שנעשה בתחומי המוסד. יש עבירות שיש להן זיקה ברורה והדוקה ללימודים, שנעשות מחוץ לתחומי המוסד. מציע לומר: התנהגות הסטודנטים בקשר או בזיקה ללימודים.

...

בילי שפירא: ... זה צריך להיות בזיקה ללימודים באשר הם.

ישראל גלעד: התנהגות בקשר ללימודים. נניח שתלמיד מעתיק עבודה ושולח אותה במייל לביתו של המורה. במקרה כזה הסעיף לא יחול, וזה לא בסדר. צריך לומר: בקשר עם זיקה ללימודים. מירב ישראלי: זה צריך להיות בנוסף.

ישראל גלעד: צריך לומר: כללי התנהגות המתייחסים להתנהגות הסטודנטים בקשר עם לימודיהם. עדנה הראל: לרבות בזמן הלימודים ובתחומי המוסד.

ישראל גלעד: זה גם החלק המצמצם. זה אומר שאי אפשר להעמיד אותם לדין על התנהגויות שאינן קשורות ללימודים."

- לטענת ההגנה הפרסומים של הסטודנטית אינם בקשר עם לימודיה בטכניון, ולכן לא ניתן להעמיד אותה לדין משמעתי בגינם. צריכה להיות זיקה משמעותית ומפורשת ללימודים עצמם, לא די בזיקה רופפת ועמומה.
9. זאת ועוד, לשיטת ההגנה זיקה גיאוגרפית לבדה אינה מספיקה. בייחוד כאשר מדובר בסטודנטית שגרה בתוך המוסד, אזי בעת הימצאותה בתוך המוסד מתוקף מגוריה, היא מתפקדת גם כאינדיבידואל פרטי ולא רק כסטודנטית. העובדה ששרטון [...] צולם במעונות הסטודנטים, אינה מייצרת זיקה ללימודים. המעונות הם ביתה והיא מתנהלת בהם כאדם פרטי. לא די בכך שרגליה דרכו על רצפת המעונות כדי להעניק לטכניון סמכות לשפוט אותה. באותה מידה, היא הייתה יכולה לשוחח עם אחיה בטלפון ולסחוט אותו על ענייני ירושה, ולמוסד לא הייתה סמכות בעניין.

10. תקנון המשמעת לא נועד להסדיר התנהגויות של אדם בהיותו אדם פרטי אינדיבידואל בחייו הפרטיים. הוא נועד להסדיר את מרקם היחסים בתוך האוניברסיטה, לשמור על האוניברסיטה בקשר ללימודים וגם בקשר בין הסטודנטים, כשיש עבירה של סטודנט נגד סטודנט. למשל כשסטודנט תוקף סטודנט אחר, או מבצע עבירה

ספציפית כלפי סטודנט אחר. אלא שבעניינו לא מדובר בעבירה של התנהגות פיזית, ולא בעבירת התנהגות כלל, אלא בביטוי.

11. הביטוי לא פורסם בקבוצות של הטכניון ברשתות החברתיות, לא נתלה על גבי קיר במעונות או בקמפוס, לא פנה לטכניון בהיותו מוסד, לא פנה לקהילת הסטודנטים בהיותה קהילת הסטודנטים, ואף לא לסטודנט ספציפי בהיותו סטודנט. הוא אף לא פורסם בפוסט בו הסטודנטית הצהירה על עצמה שהיא סטודנטית שלומדת בטכניון. עצם זה שהסטודנטית ציינה ב"bio" בחשבון האינסטגרם שלה שהיא סטודנטית בטכניון, אין משמעותו שכל מעשה שלה כאדם פרטי מקים לה גם אחריות כסטודנטית בטכניון. כל פרשנות אחרת משמעותה שיש למוסדות צנזורה והכלה של סמכות באופן רחב מאוד, חסר תקדים, ולמעשה מונעים מאנשים להיות אינדיבידואלים ועצמאיים בדעות שלהם ובקיומם כאנשים. ההגנה טענה שלמיטב ידיעתה אין אף דוגמא להעמדה לדין בגין התבטאות מחוץ לכותלי מוסד אקדמי, כאשר אדם מתפקד כאדם פרטי.

12. גם מבחינת האישומים המיוחסים לסטודנטית – קרי, העלאת סרטונים בהם שמחה ותקווה לניצחון הקרוב של ארגון הטרור חמאס – מדובר באירוע שאינו קשור ללימודים, ואינו קשור למערכת היחסים בין סטודנט לסטודנט. האירועים שהתרחשו ב- 7.10.2023 אינם חלק ממערכת היחסים של הסטודנטים.

13. מעמדה של הזכות לחופש הביטוי הוא גבוה ולשופטי בית הדין המשמעתי אין מומחיות מלכתחילה לדון בהתבטאות. בעניין זה הפנתה ההגנה למאמר דעה של פרופ' ברק מדינה ואח' "סמכויות המוסדות להשכלה גבוהה בישראל להגביל את חופש הביטוי של סטודנטים" (פורסם בתאריך 7.11.2023). גבולות חופש הביטוי הוגדרו בדין הפלילי, תוך הצבת מבחנים מאד נוקשים. האינטרס הכללי בשמירה על חופש הביטוי הוא ברור. עצם זה שאדם נפגע מביטוי מסוים לא מקים סמכות משמעית. הגנה על חופש הביטוי היא לא מפני ביטויים קלים, אלא במיוחד על ביטויים שפוגעים באחרים.

14. **התביעה** טענה כי מטרתו של תקנון המשמעת היא להסדיר את סטנדרט ההתנהגות המקובל בין המוסד לבין הסטודנטים שלו. תקנון המשמעת אינו תקנון טכני שמתייחס רק ללימודים, הוא רחב יותר. סטנדרט ההתנהגות חורג מהמסגרת הצרה של הלימודים. הטכניון רשאי להגדיר שאנשים שעשו עבירות פליליות אינם רצויים אצלו, גם אם העבירות הפליליות שלהם הן לא בקשר עם לימודיהם במוסד, וגם אם זיהו אותם כאנשים פרטיים ולא מדובר על העתקה במבחן או תקיפה של מורה. סטנדרט ההתנהגות קובע שלא יתקבלו תגרות פיזיות, לא יתקבלו מצגי שווא או מרמה, גם אם לא מדובר על התנהגות ישירה כלפי הטכניון אלא כלפי צד שלישי, כמו למשל כלפי הצבא בעניין מילואים. היו בעבר מקרים של אלימות שלא היו קשורים ללימודים בטכניון וסטודנטים הורחקו בגינם. כך גם לעניין הסתה לטרור. בדיוק לשם כך נועד הסעיף שמדבר על התנהגות בלתי הולמת.

15. זהו חוסר אחריות לחשוב שמוסד כמו הטכניון מסתכל רק על הנושא הלימודי. הוא צריך להסתכל על סטנדרט ההתנהגות של האדם שיוצא ממנו. סעיף 17 לחוק זכויות הסטודנט לא נוגס בעמדה הזו. הטכניון ותקנון המשמעת של הטכניון היו קיימים גם לפני חוק זכויות הסטודנט. החוק לא נועד לשנות מצב קיים, הוא דקלרטיבי. הוא מגדיר שכללי ההתנהגות ייקבעו על ידי המוסד ופורסמו בתקנות, וזה מה שמתקיים בטכניון. המינוח בקשר עם לימודיהם במוסד – הזיהוי של הסטודנט עם המוסד הוא חלק מלימודיו במוסד. הנקבלת היא זו שבחרה להזדהות כסטודנטית בטכניון, בעמוד הראשי בחשבון האינסטגרם שלה.

16. אדם שעובד במקום עבודה, ומפרסם דברי שבח ועידוד לטרור, יש קישור בינו לבין מקום העבודה. זהו אפקט בלתי נמנע. כשאדם מזהה את עצמו בזהות מסוימת, כפי שהנקבלת זיהתה את עצמה כסטודנטית בטכניון,

צריך להיות ברור שעם הזיהוי הזה נובעת אחריות עודפת. היא יצאה מפרטיותה והציגה את עצמה כמישהי שמזוהה עם ארגון אחר, ומכאן החומרה היתרה. מצד אחד היא יכולה להתגאות בתארים שהיא נושאת, ומצד שני העובדה שהיא סטודנטית מגבילה אותה, כי היא הופכת את מעשיה למזוהים עם התארים שלה. הזיהוי שלה עם הטכניון בחשבון האינסטגרם שלה מטיל עליה אחריות עודפת. סטנדרט ההתנהגות המקובל בטכניון, מסטודנטים שהם חלק מקהילת הטכניון, הוא שהם לא יכולים גם להיות בטכניון, להציג את עצמם כחלק מהטכניון, וגם לעודד טרוריסטים, לתמוך בטרור, בטבח ובפירוק המדינה. זה לא מתיישב ביחד. אין שום דופי בעמדה הערכית הזו משום שתקנון המשמעת הוא סטנדרט של התנהגות.

17. התביעה ציינה דוגמאות מהפסיקה, בהן עובדי מדינה נענשו בגין התבטאויות, הגם שאלו נעשו מחוץ למקום העבודה, וההתבטאות לא עסקה בעבודתם ולא הייתה קשורה לעבודה, ואף שהאדם לא הזדהה כעובד (למשל, עובדת שהושעתה מעבודתה לאחר שנשאה שלט בהפגנת מחאה נגד פעולת צה"ל והתבטאה בשידור כי "העם הציוני שוחט את האחים שלנו בעזה". זאת, על אף שטענה שלא ידעה מה היה כתוב בשלט. במקרה אחר עובדת נענשה לאחר שפרסמה דברים בדף הפייסבוק הפרטי שלה, הגם שהפרסום לא היה קשור לעבודתה ונעשה בחשבונה הפרטי, והיא לא הזדהה כעובדת במקום העבודה).¹

18. בנוגע למעמדה של הזכות לחופש הביטוי, החברה הדמוקרטית מוכנה לסבול ביטויים אלימים יותר מאשר התנהגויות אלימות. עם זאת, גם הדמוקרטיה הכריזה על גבולותיו של חופש הביטוי, בין השאר בחוק הפלילי. העבירות המיוחסות לסטודנטית הן ביטויים שאסורים לפי החוק בישראל. אסור לשבח ארגון טרור, אסור להדהד מסרי טרור, כמו לעשות שיתוף לנאום של דובר החמאס. אלה ביטויים בלתי לגיטימיים. התביעה הפנתה לע"א 1726/21 בכרי נ' מגנאג'י, פסקה 87 לפסק דינו של כב' השופט עמית (פורסם בנבו, 23.11.2022, ההדגשות הוספו):

"חופש הביטוי וחופש היצירה לא לבדד ישכנו. אין הם בבחינת "ערך מוחלט" הרומס כל זכות אחרת הניצבת בדרכם. מול חופש הביטוי מתחרות תדיר זכויות אחרות, חשובות ויסודיות אף הן: "חופש הביטוי וחופש היצירה אינם הערכים היחידים שיש להתחשב בהם. חברה דמוקרטית מבוססת על מגוון ערכים ועקרונות, אשר חירות הדיבור וחירות היצירה הן רק חלק מהם. הגשמתם של ערכים ועקרונות מגוונים אלה מחייבת, מטבע הדברים, צמצום ההגנה הניתנת לחופש הביטוי ולחופש היצירה, כדי ההגנה הראויה לאותם ערכים ועקרונות. חופש התנועה שלי מסתיים במקום שהחוטם שלך מתחיל; חופש הביטוי שלי אינו מצדיק הוצאת לשון הרע על זולתי; חופש הביטוי שלי אינו מאפשר לי לגלות סודות כמוסים של המדינה או לפגוע בשלום הציבור; חופש הביטוי אינו החופש למסור עדות כוזבת בבית-משפט" (דברי הנשיא ברק בבג"ץ 6126/94 סנש נ' רשות השידור, פ"ד נג(3) 817, 830 (1999) (להלן: עניין סנש))."

התביעה הטעימה, כי הדברים נכתבו על סרט, שלגביו נטען שהגבלתו פוגעת בחופש היצירה, ואילו בעניינו, אין שום ערך מוגן בפרסום של הסטודנטית – סרטון [...] אינו בעל ערך עיתונאי, אמנותי וכיו"ב. אין בו שום דבר זולת תמיכה בטרור ובמעשים הנוראיים שביצע חמאס ב-7.10.2023.

¹ בהתאמה: בר"ע (ארצי) 647/08 חוסיין נ' מדינת ישראל – נציב שירות המדינה (פורסם בנבו, 8.2.2009); סע"ש (אזורי נצ') 34763-02-16 ח'טיב נ' המוסד לביטוח לאומי (פורסם בנבו, 24.11.2021).

19. לגבי סעיף 4.19, הזיקה לטכניון נובעת מכך שהיא סטודנטית בטכניון והיא מזדהה ככזו באותה פלטפורמה בה בוצעו הפרסומים, ומכך שהיא מצלמת את הסרטון בתוך הטכניון, בתוך משאבים של הטכניון, וזה דבר שכולם רואים. גם קהל חבריה באינסטגרם הם סטודנטים בטכניון והם אלה שהביאו את המעשה לידיעת גורמי המשמעת. כך שלא ניתן לנתק את האירוע מהטכניון.

הכרעה:

20. לעמדתנו, לטכניון יש סמכות משמעטית במקרה דנן, הן בשל התחולה הגיאוגרפית והן מבחינה מהותית.

21. תקנון משמעת סטודנטים של הטכניון נפתח כדלקמן (ההדגשה הוספה):

"הלימודים בטכניון מבוססים על אמון בין המוסד לבין הלומדים בו. הסטודנטים מחויבים ליושרה אקדמית **ולתנהגות ההולמת את כבוד הטכניון, הסטודנטים, העובדים וחברי-הסגל האקדמי.**

מטרת תקנון זה היא להסדיר את הטיפול באותם מקרים החורגים מכללים אלה".

מובן מכך, כי התקנון מסדיר לא רק יושרה אקדמית, אלא סטנדרט התנהגות רחב הרבה יותר מעניינים אקדמיים גרידא. גם בחזון הטכניון לבוגריו, עוגנו קוד התנהגות והערכים המצופים – הרבה מעבר ליושרה אקדמית (ההדגשה הוספה):

"...להיות מסוגלים לקבל החלטות ולנווט את הספינה מתוך הבנת המורכבות, היכולת לשקול ערכים מתנגשים, מתוך הבנת ההקשר החברתי-תרבותי-כלכלי הרחב, ומתוך יושרה פנימית, מקצוענות ותחושת מחויבות לקהילה. הם צריכים להיות מסוגלים ליזום, ליצור, להוביל מהלכים, ולהוות סוכני שינוי במקום הם פועלים. מעבר לכך, **אנו רואים בחינוך כזה חלק מהאחריות החברתית והמשימה הציבורית של הטכניון.**"

הנה כי כן, הטכניון לא רואה בלימודים רק עניין אקדמי, אלא חינוך במובן הרחב ביותר של המילה. אין לפרש את המונח בחוק "בקשר עם הלימודים" כמתייחס, לדוגמה, אך ורק להעתקה בבחינה. הוא מתייחס גם להתנהלות הכללית של הסטודנט במרחב הלימודי, לרבות התנהלות בכיתה, מרקם היחסים בין המורים לתלמידים ובין התלמידים לבין עצמם, התנהלות במרחב הציבורי הטכניוני, שגרת החיים האקדמית והחברתית. הוא מתייחס להלך הרוח בטכניון ולמהלכם התקין והסדיר של הלימודים והחיים הטכניוניים. הלימודים הם גם היכולת ללמוד, והיכולת לקיים מרחב המאפשר למידה ומחקר לכלל הסטודנטים.

22. דברי ההסבר לתיקון לחוק זכויות הסטודנט, אליהם הפנתה ההגנה, מלמדים כי התיקון לחוק נועד להרחיב את תחולת החוק מעבר לתחולה גיאוגרפית, גם לתחולה מהותית. קרי, עניינים הקשורים ללימודים, גם אם הם מתרחשים מחוץ לגבולות המוסד. ולרבות בתוך תחומי המוסד.

23. בעש"מ 5246/99 אהרוני נ' נציבות שירות המדינה, נו (1) 489, 481 (1999) (להלן: "פרשת אהרוני") הואשם עובד מדינה בהתנהגות שאינה הולמת, בגין כך שהקליט בסתר דיון. נקבע שם, כי די בכך שהתנהגות תשבש את היחסים בין העובדים ותפגע בתפקוד הארגון, כדי לקבוע שהיא אינה הולמת:

"התנהגות כזאת ... עלולה לזרוע חוסר אמון בין העובדים לבין עצמם, לשבש את היחסים ... עצם השיבוש ביחסים ובתפקוד די בו כדי לקבוע שהתנהגות כזאת היא התנהגות שאינה הולמת ..."

- בהשאלה לעניינו, לעמדתנו, די בכך שהתנהגותה של הסטודנטית משבשת את היחסים בין הסטודנטים, פוגעת במרקם היחסים בקמפוס, פוגעת בסביבת הלימודים ובמרחב הטכניוני שנועד לאפשר לכלל הסטודנטים ללמוד ולחקור – כדי לקבוע שמדובר בהתנהגות שאינה הולמת, שהינה בזיקה ללימודיה בטכניון.
24. מעבר לכך, סרטון [...] צולם בתוך שטח הטכניון, תוך שימוש במשאבי הטכניון. במהלך הסרטון רואים את הנוף של העיר חיפה הנשקף מחלון דירתה של הסטודנטית במעונות הטכניון, ומצוין המיקום "חיפה-פלסטיין". כפי שצינו בצו הביניים, לא מן הנמנע שהסטודנטית אף הסתייעה ברשת ה-wifi של הטכניון (וההגנה לא הכחישה זאת).
25. אנו דוחים את טענת ההגנה כי הסטודנטית יכולה להתנהל בדירתה במעונות כאינדיבידואל פרטי, ללא כפיפות לתקנון המשמעתי של הטכניון. מעונות הסטודנטים מסובסדים ע"י הטכניון. הם נועדו עבור סטודנטים בטכניון בלבד, כל עוד הינם סטודנטים, ולצרכי מגורים בלבד (פרק א', סעיף 1 לתקנון מעונות סטודנטים). כדי לגור במעונות צריך להגיש בקשה, לקבל אישור, ולחתום על תקנון המחייב כללי התנהגות (למשל, אסורה פעילות פוליטית בתוך המעונות). מדובר במשאב מבוקש, שיש לו רשימת המתנה, ומגורים של הסטודנטית במעונות הם על חשבון סטודנט אחר שממתין בתור. סטודנט המתגורר במעונות מחויב "להתנהג כיאות, להימנע מלעשות דבר העלול לפגוע בשמו הטוב של הטכניון או בשמו של ציבור הסטודנטים" (פרק ג', סעיף 4 לתקנון מעונות סטודנטים).
26. זאת ועוד, בעמוד הראשי של חשבון האינסטגרם של הסטודנטית, המונה 2,041 עוקבים, היא מזהה את עצמה כסטודנטית בטכניון, באותה פלטפורמה בה העלתה את הפרסומים. אין מחלוקת כי חלק מעוקביה של הסטודנטית הם סטודנטים בטכניון, והסטודנטית עצמה טוענת כי מי שהתלונן עליה בפני גורמי האכיפה בטכניון היא סטודנטית אחרת מהטכניון, הנמנית על קהל עוקביה באינסטגרם. לטענת ההגנה, סרטון [...] פורסם לקבוצת "החברים הקרובים" בחשבון (close friends), המונה כ-21 אנשים, ואין מחלוקת שחלקם סטודנטים בטכניון. הסרטון של דובר החמאס שותף, לטענת ההגנה, לקבוצה של כשישה אנשים (ויוער כי טענה זו נטענה לראשונה בדיון), והסטודנטית עצמה העידה שכולם סטודנטים בטכניון.
27. הסטודנטית מואשמת בכך שבפרסומיה הביעה שמחה ותקווה לניצחון הקרב של ארגון הטרור חמאס, והדהדה את דבריו של דובר הזרוע הצבאית של חמאס, הקורא להשמדת הפרויקט הציוני ומאיים בפגיעה בחטופים. ארגון הטרור חמאס מייחל ופועל להשמדת מדינת ישראל ומוסדותיה, ובכלל זאת גם הטכניון. כאשר סטודנטית לכאורה מזדהה עם ארגון טרור, ו/או מייחלת לניצחוננו, ו/או מפיצה דברי שטנה הקוראים להשמדת מדינת ישראל ופגיעה באזרחי ישראל החטופים, והיא עושה זאת (א) בקרב קהל חבריה הסטודנטים, (ב) לרבות מתוך כותלי הטכניון, (ג) בעזרת פלטפורמה בה היא מזדהה כסטודנטית של הטכניון – לא ניתן לומר כי אין זיקה לטכניון ו/או להיותה סטודנטית בטכניון ו/או שהדברים אינם קשורים למערכת היחסים של הסטודנטים.
28. גם העובדה כי המתלונן.ת על הסטודנטית הוא עצמו סטודנט בטכניון, אשר פנה לגורמי האכיפה בטכניון (ולא למשטרה), מלמדת על זיקה זו.
29. אנו דוחים גם את טענת ההגנה שבית הדין המשמעתי אינו יכול לשפוט סטודנטים בגין ביטויים משום שלשופטים אין מומחיות בנושא חופש הביטוי. אכן, ככלל לשופטי המשמעת בטכניון אין הכשרה משפטית. אף על פי כן הם הוסמכו לעסוק, ועוסקים, גם בענייני משמעת והתנהגות שאינם קשורים רק ליושרה אקדמית. למשל, הטרדות

מיניות. למותר לציין כי החלטות בתי הדין של המוסדות להשכלה גבוהה כפופים בסופו של יום לבתי המשפט בישראל.

ב. לא ניתן להעניש על ביטויים מכוח סעיפי סל בתקנון המשמעת

30. **ההגנה** טענה כי הגשת הקובלנה מנוגדת לתקנון, שכן לא ניתן להעניש על ביטויים מכוח סעיפי סל. הן סעיף 4.5 והן סעיף 4.19 הם סעיפי סל, וצריך להיות קשר ברור בין העבירה או ההגבלה בתקנון לבין ההתנהגות או ההתבטאות של הסטודנט. כלומר, צריכה להיות עבירה ספציפית בתקנון שמתייחסת להתבטאויות ומגדירה מהי התבטאות אסורה, וזאת בהתאם לכלל שאין עונשים אלא אם מזהירים. בתקנון אין עבירה העוסקת בפרסום דברי אהדה או הסתה לטרור, ואף אין התייחסות ספציפית המגבילה התבטאויות ברשתות החברתיות, או בכל מקום אחר שאינו קשור לטכניון. לכן לא ניתן להעניש את הסטודנטית על עבירה שאינה קיימת בתקנון. נדרשת הסמכה מפורשת כדי להגביל ביטויים ולהעניש עליהם. למשל בחוק העונשין ובחוק מאבק בטרור יש סעיפים ספציפיים המגדירים זאת.

31. זאת ועוד, לטענת ההגנה הפרשנות הראויה לסעיף 4.19 "התנהגות שאינה הולמת" היא התנהגות **פזיזת**.

32. **התביעה** טענה כי סעיפי סל כגון "התנהגות שאינה הולמת" הוכרו ע"י הפסיקה, והפנתה לעניין זה ליבד"ץ 256/96 רס"ן **ביבאס נ' התובע הצבאי הראשי** (פורסם בבנו, 28.8.1997), עמ' 24-26 (ההדגשות הוספו):

"התנהגות שאינה הולמת היא עבירה בלתי מוגדרת, שגבולותיה רחבים ונקבעים על-ידי ערכאות השיפוט – בהתאם להשקפות הערכיות של הארגון אליו משתייך העובד או בעל המקצוע:

"מטרתן של אמות מידה מקיפות אלה – התנהגות שאינה הולמת... לשקף את התפיסות הבסיסיות המונחות ביסוד השירות הציבורי. 'מושגי שסתום' אלה מבטאים את הערכים והעקרונות אשר שוררים בשירות הציבורי... הנורמה בדבר 'התנהגות שאינה הולמת' מהווה מושג רחב ביותר ומטבעו שהוא עשוי להשתרע על פני שטח כמעט בלתי מוגבל (עמ"מ 1/55, פלוני נ' יו"ר וחברי המועצה המשפטית, פ"ד ט' 1806, 1811, מ"מ הנשיא, השופט חשין). עם זאת, 'התנהגות שאינה הולמת' אינו מושג חסר תוכן. הוא מפנה אל הערכים, העקרונות והאינטרסים המעצבים את השירות הציבורי מעת לעת... מתן תוכן לאמות המידה הכלליות הוא תפקידו של בית המשפט (הציבורי והפרטי). כך היא פועלת בתחומי הדין העונשי. זהו גם תפקידה בתחום דיני המשמעת".

(בג"צ 7074/93, סויסא נ' היועמ"ש לממשלה ואח', פ"ד מח (2), 749, דברי השופט ברק, בעמ' 779).

בשל היות העבירה מושפעת מהערכים ומהעקרונות של השיטה המשפטית ומהארגון, שאליו משתייך העובד או בעל המקצוע, אין ניתן להגדיר בהגדרה נוקשה וממצה את גבולות העבירה. אי הבהירות ההגדרתית מאפשרת התאמתה של ההגדרה לנסיבות שונות, לזמנים משתנים ולתפיסות מתחדשות:

"אי אפשר ואף אין זה רצוי, לקבוע הגדרה מדויקת וממצה לעבירה של התנהגות שאינה הולמת, בין אם מדובר בעובדי רשויות מקומיות ובין אם מדובר בעובדים אחרים או בעלי מקצוע מסוים. התנהגות שאינה הולמת היא מושג בעל רקמה פתוחה, וכך הוא צריך להישאר, כדי שניתן יהיה להתאים אותו לנסיבות שונות ולזמנים משתנים".

(ער"מ 1351/95 פינקלשטיין נ' התובע בביה"ד המקומי למשמעת, תק – עליון, כרך 96 (1), 240, דברי השופט י' זמיר בעמ' 243).

האין בהגדרה כה רחבה משום פגיעה בעקרון החוקיות? לשון אחר: האם אין ב"רקמה הפתוחה" משום חקיקה רטרואקטיבית? **כיצד יוכל לדעת האדם, שאליו מתייחסת הדרישה להתנהגות הולמת, לדעת את "כללי המשחק", את גבולות המותר והאסור?** תשובה ברורה וחד משמעית

לתהייה זו ניתנה בבג"צ 7074/93 שם בעמ' 780, מפי המשנה לנשיא (כתוארו דאז) ברק: **"אמות המידה הכלליות בדבר 'התנהגות שאינה הולמת', והתנהגות שיש בה 'כדי לפגוע בתדמית' מתמלאות תוכן מעת לעת. הן מקבלות קונקרטיזציה ממקרה למקרה. עם זאת, אין בפסק מדין הספציפי משום יצירתה של נורמה רטרואספקטיבית. האיסור הכללי עומד מראש. כל עובד ציבור עומד ומוזהר בפני התנהגות אסורה. אמות המידה להתנהגות זו קבועות מראש. עובד הציבור מופנה אל תפישות יסוד וערכי יסוד ידועים ומקובלים, המשקפים את ערכיה של החברה בה הוא חי, ואת ייחודו של השירות בו הוא פועל.**

בהפנותו אל 'סעיפים כוללניים (omnibus clauses)' כגון זה האוסר על התנהגות שאינה הולמת, כותב השופט שמגר:

'ככל שהדבר נוגע לקביעת כללי המותר והאסור במערכות מקצועיות או ארגוניות הפועלות על-פי נורמות אתיות מיוחדות, לא ניתן לפעול בדרך יעילה בלעדיהם; היינו ככל שיעשה מאמץ להגדיר את כללי המותר והאסור באופן מפורט ומפורש, נותר הצורך לקבוע גם הוראה כללית המאפשרת לגופים המופקדים על ענישת האסור את היישום של נורמות כלליות למערכת נסיבות קונקרטיות. במקרה כגון זה לא ניתן לדבר על היווצרותה של עבירה בדרך החקיקה השיפוטית הרטרואספקטיבית כי הנורמה ההתנהגותית הכללית הייתה קיימת מעיקרה, ומה שבית-הדין עשה, איננו אלא בגדר יישום הנורמה לנסיבות נתונות' (על"ע 17/79 הוועד המחוזי של לשכת עורכי הדין, תל-אביב-יפו נ' פלוני, פ"ד לד(3) 657, 660).

התביעה טענה בהתאמה, כי כל סטודנט יודע מהן תפישות היסוד וערכי היסוד המקובלים והמשקפים את החברה בה הוא חי, ואת מרקם היחסים בטכניון. וודאי שכל סטודנט בטכניון, כמו כל אדם שחי במדינת ישראל, יודע שהתבטאויות של תמיכה בטבח, חורגות מכל סטנדרט מקובל. לכן, מתוך אלפי סטודנטים, מדובר בקובלנות משמעתיות ספורות, כנגד אותם בודדים שחרגו מהסטנדרט. אם כן, הפסיקה הכירה בכך שסעיפי סל הם חיוניים, ותפקידו של בית הדין המשמעתי הוא ליצוק תוכן לסעיף, בהתאם לנורמות המוסד.

33. עוד טענה התביעה, כי התנהגות שאינה הולמת, לא חייבת להיות ייחודית לארגון מסוים (או למקצוע מסוים). קרי, כדי לקבוע שהסטודנטית התנהגה באופן שאינו הולם סטודנטית בטכניון, ההתנהגות לא חייבת להיות ייחודית להיותה סטודנטית (למשל, ההתנהגות לא חייבת להיות בעלת אופי אקדמי). לעניין זה הפנתה התביעה לפרשת אהרוני (עמ' 487, ההדגשות הוספו):

"התנהגות יכולה להיות בלתי הולמת במשמעות של סעיף 17(3) לחוק המשמעת, גם אם אין בה ייחוד למעמד של עובדי המדינה או לתפקיד של עובד מדינה זה או אחר. היא יכולה להיות התנהגות פסולה מבחינתו של כל עובד בכל תפקיד. וכך אמרתי לעניין זה בער"מ 1351/95 פינקלשטיין נ' התובע בבית הדין המקומי למשמעת של עובדי עיריית ירושלים [3], בעמ' 578:

"...אפשר שהתנהגות תיחשב בלתי הולמת אף שאין בה שום ייחוד למקצוע מסוים או לארגון מסוים. היא אינה הולמת משום שהיא שלילית ופסולה בכל מקצוע או בכל ארגון. היא סוטה באופן מהותי מכללי ההתנהגות של בן תרבות, אותם כללים המאפשרים לעובדים במקצוע או בארגון לקיים יחסי עבודה תקינים זה עם זה ולמלא באופן תקין את תפקידם בחברה. זו התנהגות ששום ארגון או מקצוע אינם יכולים לסבול, משום שאם היא תיהפך התנהגות מקובלת באותו ארגון או באותו מקצוע, יהיה בכך כדי להעכיר את האווירה, לשבש את יחסי העבודה, לערער את יחסי האמון מצד הציבור או לחבל בדרך אחרת בתפקוד התקין של הארגון."

הכרעה:

34. אנו דוחים את טענת ההגנה כי לא ניתן להאשים את הסטודנטית מכוח סעיפי סל. התקנון אינו יכול לחזות את כל הרעות הבאות עלינו. סעיפי הסל מאפשרים ליצוק לתוכם תוכן בהתאם לשינויי העיתים, ויפים ומתאימים לענייני הדברים שצוטטו לעיל על ידי התביעה. כך נהג בית דין זה גם כאשר נדרש לפרש חלק מסעיפי התקנון בעת מגפת הקורונה.

35. מעבר לכך, מצופה מסטודנטים בטכניון, מהנדסים לעתיד שלא רחוק היום שיקבלו רישיון מהנדס ועל כתפיהם תונח האחריות לחייהם של אנשים רבים, שיכירו ויפנימו את ערכי הטכניון ואת קוד ההתנהגות המצופה מהם; קוד התנהגות שהם עצמם שואפים להתהדר בו ובשייכותם לקהילת בוגרי הטכניון. מאליו מובן, כי קוד זה כולל, בין היתר, ציפיה שלא לפרסם לכאורה דברי אהדה או הזדהות עם ארגון טרור הקורא להשמדת מדינת ישראל ומוסדותיה.

36. למותר לציין, כי טענת ההגנה שיש לפרש התנהגות שאינה הולמת כהתנהגות פיזית, היא טענה חסרת כל יסוד משפטי, ואנו דוחים אותה מכל וכל.

ג. אכיפה בררנית

37. ההגנה טענה, כי היות ולטכניון אין יחידת מודיעין שמבצעת ניטור ומעקב אחרי סטודנטים, אלא מדובר בתלונות המבוססות על פניות יזומות, אזי בהכרח מדובר באכיפה סלקטיבית.

38. בנוסף, הסטודנטים מהחברה הערבית חוששים להתלונן. לטענת הסניגור, הוא מקבל יותר פניות מסטודנטים ששואלים האם הם יכולים להתלונן והאם זה יזיק להם, מאשר פניות של סטודנטים שמבקשים להגן עליהם

בוועדת משמעת. נוכח יחסי הכוחות בין יהודים לערבים במדינה באופן כללי, סטודנט ערבי חש קושי, כמיעוט, לפנות לגוף רשמי להתלונן.

39. הסיגור ביקש, על מנת לבסס את טענת האכיפה הבררנית, לקבל נתונים על התלונות שהוגשו: מספר התלונות, סוג התלונות, כיצד הן טופלו, ואילו תלונות הוחלט להעביר לתובעת המשמעטית. לטענתו, המבנה לכשעצמו מקים חשש לאכיפה בררנית, והנתונים שהוצגו בפני בית הדין בעדותה של פרופ' זלצברג, עדת התביעה, מבססים חשש ממשי שיש אכיפה בררנית. מדובר במדיניות חדשה, והוצגו נתונים המצביעים על כך שאין שוויון במספר התלונות בהקשרים שונים של הסתה. אולי זה לא במתכוון, אבל יש הטיות חברתיות, הטיות קוגניטיביות, הטיות פוליטיות, ובמבחן התוצאה נוצר מצב של אכיפה סלקטיבית. מדובר במצב ייחודי, שלא היה לפני כן בטכניון וגם לא במוסדות אחרים. יכול להיות שיש מקרים שהם דומים למקרה של הסטודנטית, שלגביהם הוחלט שלא להעמיד לדין.

40. **התביעה** טענה כי להגנה אין קצה חוט ולא ראשית ראייה כדי להעלות טענה של אכיפה בררנית. עדותה של פרופ' זלצברג לא ביססה כל חשד, נהפוך הוא. פרופ' זלצברג אמרה שבוחנים את כלל התלונות באותו מנגנון, לפי אותם קריטריונים. היא ציינה שקיבלה עשרות פניות בנוגע לסטודנטים ערבים שפרסמו כל מיני פרסומים. חלקם נמצא שאין בהם שום ממש, חלקם נמצא שיש בהם ממש אבל מספיק לטפל בהן באופן חינוכי, ובמספר קטן מאוד של פרסומים הוחלט להעבירם לטיפול משמעתי. עוד הוסיפה, כי בשבוע שקדם לעדותה החלו להתקבל תלונות על סטודנטים יהודים שפרסמו פרסומי שנאה וגזענות, והן מטופלות באותם קריטריונים.

הכרעה:

41. אנו דוחים את טענת ההגנה בדבר אכיפה בררנית וכן את בקשתה לקבל נתונים על התלונות שהוגשו. ראשית, המקום להגיש בקשה זו הוא לא במהלך הדין. אם ההגנה חשדה שיש בסיס מובנה לאכיפה בררנית מעצם העובדה שלטכניון אין יחידת ניטור ומעקב, ורצתה בשל כך לקבל מידע על התלונות, היה עליה לפנות טרם הדין לממונה על חופש המידע בטכניון. שנית, דבר בעדותה של פרופ' זלצברג, סגנית הנשיא לגיוון והכללה בטכניון, לא עורר חשד לאכיפה בררנית. עדותה הבהירה, כי הוועדה בראשותה קבעה כללים ברורים ושוויוניים להגשת תלונות משמעטיות לתביעה, ובכך למעשה הציבה אמות מידה לאכיפה. בנוסף, פרופ' זלצברג העידה כי מספר הפניות המוגשות ע"י סטודנטים מהחברה הערבית, בגין אמירות כנגד החברה הערבית, נמצא בעליה. מפאת חשיבותם של הדברים, נביא להלן חלק מעדותה (עמ' 28-32 לפרוטוקול):

"המחשבה הייתה שיהיו הרבה פניות וכדאי שיהיה גוף אחד שיראה את כולן ויטפל בכולן באותם סטנדרטים ובאותה חומרת שיפוט ויחליט מה מזה ראוי להעברה לבית הדין. ... הקמתי איזושהי ועדה קטנה שכללה חוץ ממני עוד שני פרופסורים. אחד מהחברה הערבית ... יחד עם הייעוץ המשפטי של הטכניון גיבשנו לעצמנו איזשהם קווים שלאורם הסתכלנו על כל התלונות ... את התלונה על [הסטודנטית] קיבלתי באותו יום שהגיעה אלי מסטודנט, אחר כך היא הגיעה אליי עוד כמה פעמים מכל מיני אנשים בקמפוס שראו את זה, זה התחיל להתגלגל... הרעיון היה שלא יגיעו עשרות תלונות לבית הדין באופן ספורדי אלא שאנחנו נאסוף את הכל ונעבור על הכל ונגבש את ההמלצה שלנו מה ראוי לעבור לבית הדין ושמונו לעצמנו איזשהו רף ערכי של מה אנחנו רואים כחמור מספיק יחד עם הייעוץ המשפטי ולפי האור של הכללים האלה עבדתי. הוועדה הזו הייתה ועדה ראשונית, שלושה אנשים שראו כל אחד באופן עצמאי את כל התלונות, חשבו מה דעתם, נפגשנו והסתכלנו

לראות האם כולנו מסכימים. היו הרבה מקרים שבאמת לא היה בהם דבר וחצי דבר ואנחנו החלטנו לא לעשות איתם כלום. כל מקרה שהיה בו סימן שאלה או שחשבנו שהוא חמור העברנו את זה לעוד מעריכים כדי לראות שאנחנו לא טועים, בדרך כלל עוד שני אנשים ורק המקרים שהייתה לגביהם הסכמה ביקשנו להמשיך הלאה. אני יכולה להגיד שכ-10% מהתלונות חשבנו שהן ראויות להגיע לבית הדין, כל השאר קשורות אולי להליך חינוכי, שיחה עם הסטודנט אבל לא משהו ברמה של תלונה למשפט. לגבי המקרה הספציפי שהיום על השולחן, זה היה מקרה שלאף אחד מאיתנו לא היה ספק לגביו, גם המעריכים הנוספים שראו את זה בהנהלת הטכניון. הרגשנו שיש פה אמירה ברורה של איזושהי הבעת שמחה על הניצחון שיבוא בעקבות מה שקרה בדרום, זה משהו שצולם, הסרטון של [...], בטכניון במעונות, בבית של [הסטודנטית] בתוך הטכניון ולכן זה קשור לטכניון. אני אומרת את זה בתור מי שביומיום התפקיד שלה זה להגדיל את הגיוון בקמפוס ולדאוג להכללה, אני מאוד גאה בזה שיש לנו אחוז גבוה של סטודנטים ערבים שעומד כיום על כ-28%, זה משהו שאני מושקעת בו כל כולי בכל העניין הזה של הגדלת הגיוון וייצוג של כל האוכלוסיות בקמפוס ודווקא בגלל זה אני חושבת שמעשים שיכולים לפגוע במרקם האנושי כאן, מבחינתי חשוב לטפל בהם, יש לנו בערך 3000 סטודנטים דוברי ערבית, אנחנו סומכים עליהם ורוצים אותם פה ורק את המקרים הבודדים שעלולים לפגוע ולצייר את זה כתמונה לא טובה, אותם היה לנו חשוב לזהות. ... אני מודעת לגל העכור ששוטף את הארץ שמנסה לצייר את המשוואה של ערבי שווה תומך טרור. דווקא בגלל כל הדברים האלה היה לנו חשוב לעשות עבודת קפדנית ומעמיקה ושווה לכל התלונות שקיבלנו... אז הקווים המנחים שלנו היו כאלה ואני חושבת שהיינו שמרנים מאוד. ... ובסופו של דבר החלטנו שכל מה שהוא רק לייק על פוסטים, גם אם זה היה פוסטים שהיה לנו מאוד קשה לראות אותם, זה עניין חינוכי, זה לא עניין לבית הדין. המקרים שהעברנו לבית הדין היו רק כאלה שהייתה בהם השתתפות אקטיבית של הסטודנט שהעלה את הפוסט, שהוסיף מילים משלו או שהביע דעה ברורה. למשל האמירה הזו בקרוב נאכל את [...]. מבחינתי זו אמירה ברורה, זה לא רק לעשות לייק לאיזה פוסט שמישהו אחר העלה כבדיחה. ...

בשבוע האחרון אני מתחילה לקבל יותר פניות על איומים שמופנים כלפי ערבים או אמירות קשות כנגד ערבים ואנחנו מטפלים בזה באותו אופן. כלומר, אני מעבירה את זה לחברי הוועדה באותה צורה וגם נטפל בזה משמעתי באותה צורה".

42. בנוסף, בתשובה לשאלת ההגנה, העדה ציינה כי לא היה מקרה אחר דומה למקרה דנן.

ד. אפקט מצנן וחוסר שוויון באכיפה בין מוסדות להשכלה גבוהה

43. ההגנה טענה כי להליך המשמעתי יש אפקט מצנן, גם לגבי הגשת תלונות וגם לגבי התבטאויות. קרי, אנשים אחרים שלא קשורים לאירוע יירתעו מלהביא את דעותיהם.

44. בנוסף, אין אמות מידה ברורות לאכיפה, ולכן לא תהיה אחידות בענישה בין המוסדות להשכלה גבוהה, וייווצר מצב שמישהו מתבטא ולא יודע האם הוא יוענש או לא ומה תהיה מידת העונש.

45. התביעה טענה שהארגון חייב לקחת אחריות ולקבוע מהי התנהגות ראויה, שאם לא כן ההמון יחליט על הכללים ונראה מהומות ותגרות בין סטודנטים יהודים וערבים בקמפוס. הטכניון רצה שהדברים יהיו ברורים וסדורים, שתהיה ועדה שתבחן את הדברים בצורה ניטרלית, ותקבל החלטות ענייניות – האם נחצה רף שאי אפשר לחיות אתו, האם ההתנהגות פגעה במרקם היחסים הטכניוני.

46. התביעה ציינה כי אכן קיימים הבדלים בין המוסדות בענישה משמעטית, וגם בתוך המוסדות עצמם יכולים להיות שינויים בענישה. לדוגמא, בטכניון הייתה בעבר מדיניות יותר מקלה ולאחר מגפת הקורונה הוחמרה הענישה בגין חוסר יושרה אקדמי. הדגש צריך להיות על קיום מנגנון הוגן, שיבחן כל מקרה לפי נסיבותיו.

הכרעה:

47. ההגנה לא הציגה תשתית ראייתית כלשהי המצדיקה דיון בטענות אלה כטענות סף, ומדובר על כן בטענות תיאורטיות בלבד.

לגופם של הפרסומים

48. מדובר בשני פרסומים:

א. **סרטון [...] פורסם**, על פי ההגנה, ע"י הסטודנטית בתאריך 8.10.2023 לקבוצת "החברים הקרובים" המונה כ-21 איש. בסרטון שאורך מספר שניות רואים מחבת עם [...] ולאחר מכן את הנוף של מפרץ חיפה נשקף מחלון דירה במעונות הסטודנטים. לסרטון נלווה הכיתוב (בערבית) "בקרוב נאכל את [...]", בצירוף דגל פלסטין, וציון המיקום "חיפה-פלסטין" (יוער, כי המיקום אינו מתווסף באופן אוטומטי ע"י מערכת האינסטגרם, אלא המשתמשת צריכה לבחור באופן יזום הוספה של מיקום לסרטון).

ב. **הסרטון של דובר החמאס** שותף, על פי ההגנה, על ידי הסטודנטית ביום 9.10.2023 והיא מחקה אותו זמן קצר לאחר מכן. בסרטון מופיעה הכתובית: "אבו עוביידה הדובר הצבאי בשם גדודי אלקסאם: "החלטנו לשים קץ לפשעי הציונים הפשיסטיים", והוא נשמע אומר בין היתר כדלקמן: "... זוהי הודעה חשובה ואזהרה מאת גדודי אלקסאם. אנחנו בגדודי השהיד עז אלדין אלקסאם מאמינים בערכים דתיים, צבאיים ואנושיים אשר אותם ביטא האח המפקד הראשי בנאום ההודעה על מערכת "מבול אלאקצא", ואנו מאמינים בציווי דת האסלאם לשמור על חיי בני הערובה והשבויים. אלא שפשעי הציונים נגד בני עמנו השלווים, הרס בתי אזרחים על ראשם והרצח ההמוני של ילדים, נשים וזקנים בתוך בתיהם, ומשום שהאויב אינו מבין את שפת הערכים והאנושות, הרי נדבר אליו בשפה שהוא מכיר היטב. בשעות האחרונות חשנו את כאבן של משפחות רבות ברחבי רצועת עזה בגלל הפשעים הציוניים הפשיסטיים הברבריים המפציצים בתים על ראשי תושביהם, ולכן החלטנו לשים לזה סוף. משעה זו ואילך אנו מודיעים כי כל התקפה על בני עמנו הבטוחים בבתיהם ללא אזהרה מוקדמת תיענה, לצערנו, בהוצאה להורג של אחד מבני הערובה האזרחיים של אויבנו, ואנו נשדר זאת באודיו ובווידאו. ועם שאנו מכריזים על החלטה זו, אנו מטילים על האויב הציוני והנהגתו את האחריות להחלטה הזו בפני העולם" (ההדגשה הוספה).

ההגנה טענה כי הסרטון נשלח אל קבוצה של שישה חברים בלבד, כולם סטודנטים בטכניון. טענה זו (בדבר השישה חברים) הועלתה לראשונה בדיון ולא נטענה בתגובת ההגנה לבקשה לצו ביניים. לטענת ההגנה מדובר אך ורק בשיתוף של ידיעה חדשותית, אשר פורסמה ברשת אל-ג'זירה.

49. חשבונה של הסטודנטית מונה 2,041 עוקבים, אולם לטענת ההגנה, הפרסומים הועלו/ שותפו לקבוצות עם מספר קטן של אנשים, שהינם חבריה הקרובים ביותר של הסטודנטית, ולכן לא מדובר בפרסום ברבים, אלא ב"חדרי חדרה" של הסטודנטית.

איננו מקבלים טענה זו. ראשית, הטענה כי מדובר לכאורה בחבריה הקרובים ביותר של הסטודנטית לא נתמכה בשום ראיה, וממילא אין משמעותה שלא מדובר בפרסום. שנית, הסטודנטית נמנעה מלהציג ראיות בדבר מספר

האנשים בקבוצות שלטענתה פרסמה בהן, ולגבי סרטון [...] אף לא העידה על מספר מדויק של אנשים. לא למותר לציין, כי במבחן התוצאה פרסומיה זכו לתפוצה רחבה מאוד, לרבות בתקשורת הארצית והעולמית. 50. הסטודנטית הודתה ששיתפה את הסרטונים, אלא שלטענתה ההקשר היה במקרה אחד הקשר אישי – ניצחון בבישול, ובמקרה השני – שיתוף ידיעה חדשותית ו/או אזהרה לחבריה המשרתים בצבא. במהלך הדיון העידה הסטודנטית כדלקמן (עמ' 63-60 לפרוטוקול, כל ההדגשות הוספו):

"אני מצטערת על מה שקורה בכל המדינה ואני מתנגדת מאוד לכל מה שקורה. אני גם הבנתי שאני פגעתי באנשים בסביבתי מהטכניון ואני מתנצלת למרות שלא התכוונתי לפגוע באף אחד. כל הפרסומים, הם לא מעידים ולא קשורים לכל מעשי הטרור והאלימות שמתרחשים עכשיו במדינה. הייתי גם שמחה בהזדמנות הזאת גם לייצג [להציג] את עצמי, כסטודנטית שכן אכפת לי להיות חלק מהחברה הישראלית ובמיוחד בטכניון. הייתי תמיד נוכחת באירועים חברתיים, גם חונכת במשך שלוש שנים, מעודדת סטודנטים, כן לבוא וללמוד במוסד הזה, מוסד אקדמי המגדיר עצמו א-פוליטי ותמיד חוויו חוויה חברתית ממש מדהימה, שיתפנו חברים מרקעים שונים כל מיני דברים ואף פעם לא דיברנו על פוליטיקה. אני אישית אכפת לי להיות שם, ללמוד. כי בסך הכול מה שאני עושה בחיים מבחינה אקדמית, מה שאני לומדת מבחינת הנדסה, טכנולוגיה, מתמטיקה והכל זה לקדם את האנושות, כל האנושות זה לא מחולק לאוכלוסייה מסוימת. מה שקרה אחרי השביעי באוקטובר זה שפרסמתי ביום ראשון, אחרי השבת, בבוקר ממש, התעוררתי ובצורה אינטואיטיבית, לא קשורה לכל מה שקורה ומה שמתרחש בעוטף עזה, קמתי, בישלתי, עשיתי [...], **החברים הקרובים ממש מכירים אותי שאני בשלנית כל כך גרועה, לא מצליחה להיכנס למטבח לעשות מאכל שהוא טוב, והניצחון שהתכוונתי אליו אישית זה ניצחון בישול**, שאני הצלחתי לבשל. מה שהתדרדר אחר כך ברשתות החברתיות זה לא קשור למציאות. אף אחד לא התקשר אליי לשאול אותי למה התכוונת. אני אישית ניסיתי להתקשר לדיקאן הפקולטה, למזכירות, לאנשים שמכירים אותי מהימים שאני תורמת ומתנדבת בפקולטה, שאני משתתפת, ואף אחד, אבל אף אחד, לא נתן עזרה, אמרו שסגל מנהלי לא יכול להתערב. ואז התפרץ הכול ברשתות החברתיות, כותבים עליי כל מיני מידע, אפילו מידע לא נכון. אני גם נעצרתי ונחקרתי על נתונים לא נכונים, אמרו שאני לומדת ארכיטקטורה באוניברסיטת חיפה ואין ארכיטקטורה. במשך שלושה ימים אני הייתי בחוויה ואין לי עבר שאני מדברת על פוליטיקה או על החיים הפרטיים. בסך הכול מה שאנחנו עושים בטכניון, אנחנו לומדים, מדברים על אקדמיה והנדסה. לערב אותי בכל הדברים האלה שהם לא קשורים אליי עכשיו ולבקש ממני כן להגיד דעה מסוימת פוליטית או אחרת לדעתי זה לא פייר".

"הפרסום השני זה לא פרסום, אפילו שאמרתם בקובלנה שזה פרסום, מדובר בשליחת הודעה לקבוצת אינסטגרם **לשישה חברים הכי קרובים, שהם סטודנטים כאן בטכניון**. חלק מהם נמצא עכשיו במילואים. כל יום הייתי מתקשרת אליהם ודואגת להם, שואלת עליהם, אכפת לי מהם ואני מזכירה להם שאנחנו נחזור לימים קודמים, ימים של סמסטר, של הלימודים, של ספסלי הלימודים. ... שתי בחורות דרוזיות, עכשיו משרתים את המדינה ונמצאים במילואים ואנחנו ממש בקשר טוב. הקבוצה גם מגוונת. יש בינינו גם בחור נוצרי וגם מוסלמית. יש דרוזית נוספת שנפגעה בגלל מה שמתרחש בצפון. היא נמצאת ב... ויש להם גם מקרים שהם גם חווים פחד אדיר. **לכן היא נפגעה משליחת ההודעה שאני לא הבעתי בה שמחה על מה שקורה, אלא בסך הכול שיתפתי חדשות של אלג'זירה כי החדשות היו מזעזעים**. מה שאמר דובר החמאס, הוא ממש, אנחנו כולנו עד עכשיו

אנחנו בהלם. יש נרצחים וחטופים והוא כאילו מול כל התקפה על אזרחי עזה יתקוף גם חטוף אחד. **ההלם הזה והפחד כאילו דחף אותי כן לשלוח את החדשות, בכוונה אחת שישמרו על עצמם**, שאכפת לי מהם. לא סתם שאני מהדהדת ואומרת שכל הטענות שאמרו עליי ברשתות החברתיות, שכן אני גם חווה עכשיו רדיפה פוליטית. יש סטודנטים שמתארגנים בקבוצות, משתפים מידע עלינו בכל הרשתות החברתיות ומאיימים עליי. ... אני מדריכת פסיכומטרי. חונכת אקדמית. עבדתי קשה וגם ההורים שלי עבדו קשה. יש לי אחות סטודנטית, אני ממשפחה אקדמית. בחורה של אקדמיה עכשיו לערבב אותה בפוליטיקה? כל מה שעשיתי היה כדי להגיע לתואר הזה, לעשות תואר הנדסת נתונים ומידע. ... אני כן פלשתינית תושבת, אזרחית ישראלית. אני נאשמת בגלל זה? **זו הזהות שלי. דגל פלסטין מעיד עליי, אני שמה אותו בכל דבר**. הבינו מה שהבינו, מה שרוצים להבין גם מהסטורי הזה, הם ממש עושים קמפיינים שמחפשים לנו בחשבונות משהו שיכול להתפרש או להישמע שהוא כן תמיכה בטרור, ולא שאלו. גם מבחינת זה שאתם מכירים אותי במשך שלוש שנים, אני תמיד מתנדבת, תמיד נוכחת, תבוא ותשאל אותי. ... גם זה כאילו **ברור שמדובר בסטורי לחברים קרובים שהוא ממש מצחיק**. האודיו אחרי הסרטון אומר שאני אומנית, שהצלחתי כאן לבשל משהו. ... בשביעי לאוקטובר מה שקרה באמת מזעזע, לאף אחד עם שכל ולוגיקה זה לא מסתדר. אני כן מתנגדת למה שקרה. וכן, לא תומכת באף ארגון שעושה מעשה טרוריסטי. ניסיתי גם לכתוב את זה במכתבים כתגובה לקובלנה, להגיד משהו. אני גם לא רואה שאתם שומעים במכתבים עצמם, סתם מדלגים, בואו נגיע לוועדת המשמעת, נעניש אותה כי זה הכי קל, להרחיק אותה. ... לא התכוונתי לפגיעה באף אחד. אם במידה ומישהו נפגע אני עוד פעם מתנצלת ומצטערת על מה שקרה, למרות שזו לא כוונתי, אני לא התכוונתי לזה ... שלחתי כי יש לי שני חברים במילואים עכשיו שידאגו על עצמם, אני מזכירה להם. ... **שלחתי את זה כהעברת מידע גם לאנשים שהכי קרובים אלי, אנחנו תמיד היינו משתפים מידע אחד לשני**. אגב, בצ'אט עצמו אף אחד לא הביע שמחה שהוא כן מבסוט ממה שקורה שם. להיפך, שיתפו אותי שהם כאילו חווים חוויות לא פשוטות".

51. במענה לשאלה מי נמצא בקבוצת החברים הקרובים השיבה: "ממש האוכלוסייה המצומצמת של החברים הקרובים, רובם לא מאוכלוסיות הטכניון. יש לי חיים מחוץ לטכניון, אני מדריכת פסיכומטרי ויש לי פעילויות חברתיות. **נראה לי כ-21 אנשים**" (עמ' 66 לפרוטוקול).

52. במענה לשאלת סניגורה, האם קבוצת החברים הקרובה יודעים שהיא גרועה בבישול, השיבה: "**ממש**. אני לא נכנסת למטבח בדרך כלל. **אני גם גרה עם אחותי**, גם היא סטודנטית בטכניון, אנחנו גרים ביחד **היא מבשלת, אני מנקה והכל מסתדר**. ... הניצחון שלי היה פעם ראשונה שאני הצלחתי לעשות מאכל, לעשות משהו שאפשר כן לאכול. זה כן התרחש גם בשמיני באוקטובר אבל זה לא קשור. מדובר בניצחון שלי אישית" (עמ' 69 לפרוטוקול).

53. בחקירה הנגדית נשאלה "היו עוד סטורים כאלה שפרסמת בעבר על כישורי הבישול שלך?" והשיבה: "**כן, הייתי משתפת שאני לא הצלחתי לעשות משהו או מנסה לעשות עוגה מסוימת ונראה מה יוצא**" (עמ' 71 לפרוטוקול).

54. כמו כן העידה בנוגע לחברה שלטענתה התלוננה עליה: "אחת מהחברות [שם חסוי], שיתפה גם את החדשות בצילום מסך לחברות אחרות ומשם זה התפוצץ, נשלח גם לקבוצת הסטודנטים ואז הסטודנטים פירשו את זה כמו שרוצים" (עמ' 64 לפרוטוקול).

בחקירה הנגדית נשאלה: "הבנת שהדבר הזה פורסם, מתי [שם חסוין] שלחה את זה החוצה?", והשיבה: "שאלתי אותה, היא שלחה אחרי שראתה ביום שני את ההודעה בצ'אט באינסטגרם. היא נפגעה מהצ'אט באינסטגרם, ואז שלחה את שתי הסטורי עם החשבון שלי, ממש צילמה הכל ושלחה לחברות שלה" (עמ' 72 לפרוטוקול).

55. אנו סבורים, כי גרסתה של הסטודנטית אינה אמינה. כפי שכתבנו בהחלטתנו מיום 26.10.2023 בעניין צו הביניים, פרסומיה של הסטודנטית לא נעשו בוואקום. סרטון [...] הועלה ב-8.10.2023, יום למחרת אירועי הטבח הנורא של ה-7.10.2023. למה סטודנטית שמבשלת [...] לתומה מצרפת לפרסום דגל פלסטיין (לדברי ההגנה בתגובה לבקשה לצו הביניים היא רצתה לעשות [...] "פלסטינזציה"). מה הקשר בין הצלחה בהכנת [...] לדגל פלסטיין? ואם לכאורה בהצלחה גסטרונומית עסקינן, מדוע טרחה והוסיפה לסרטון גם את נופ מפרץ חיפה הנשקף מדירתה, ואת המיקום "חיפה-פלסטיין"? לכך מצטרף הסרטון השני ששותף ע"י הסטודנטית ב-9.10.2023, ובו דובר החמאס אומר בין היתר "החלטנו לשים קץ לפשע הציוני הפשיסטי" וכן, כי אם ישראל תפגע בעזה, החמאס יוציא להורג בני ערובה (תרגום חופשי). לטענת הסטודנטית היא לא רשמה בקבוצה דבר לאחר ששיתפה את הסרטון. פעם טענה שמדובר בשיתוף ידיעה חדשותית גרידא, ופעם טענה שכוונתה הייתה להזהיר את חבריה המשרתים בצבא. כיצד סרטון זה מזהיר אותם? מזהיר מפני מה? מדוע סירבה לחשוף את התכתובת איתם – לפני ואחרי הפרסום – אם מדובר רק בשיתוף של ידיעה חדשותית? מדוע נמנעה מלהציג את תגובות חבריה לקבוצה לפרסום?

56. טענות ההגנה לא נתמכו בבדל של ראייה. נהפוך הוא. ההגנה נמנעה מלהביא ראיות אשר לכאורה עומדות לרשותה וניתן היה להציגן בקלות:

א. על אף שהסטודנטית הדגישה כי מדובר בחבריה הקרובים ביותר, לא הובאה כל עדות מקרב חברים אלה על כך שהסטודנטית ידועה כבשלנית גרועה ו/או שהסרטון הצחיק אותם, או שמדובר בבדיחה ידועה בין החברים.
 ב. על אף שהסטודנטית העידה שהעלתה בעבר פוסטים בעניין בישולים שלא הצליחו, לא הוצג אף פוסט מעין זה.
 ג. על אף שהסטודנטית העידה שאחותה גרה עמה במעונות והאחות מבשלת, בעוד הסטודנטית היא זו שמנקה – האחות לא הובאה לעדות (למרות שהסטודנטית אמרה שהאחות נמצאת מחוץ לחדר הדיונים, כלומר זמינה).
 ד. על אף שהסטודנטית העידה שדגל פלסטיין מעיד עליה והיא "שמה אותו בכל דבר", לא הוצג אף פוסט קודם שלה בו מוצג דגל פלסטיין.

ה. הסטודנטית סגרה את חשבון האינסטגרם שלה ונמנעה מלהציג ולהראות מהו מספר האנשים המדויק בקבוצת החברים הקרובים (אליהם שלחה את סרטון [...]), והאם אכן רובם אינם סטודנטים בטכניון, כפי שטענה. לדבריה "שינתי חשבון וסגרתי הכול כי אני מקבלת איומים והודעות שמאיימים עליי כל הזמן" (עמ' 66 לפרוטוקול). היא אף לא הראתה ראייה כלשהי לעניין האיומים.

ו. הסטודנטית נמנעה מלהראות את ההודעה המקורית ששלחה לטענתה רק לשישה חברים (הסרטון של דובר החמאס). כאמור, טענה זו עלתה לראשונה בדיון, ולא נטענה בתגובותיה הקודמות. בעדותה ציינה: "בסך הכל מה שאני שלחתי זה וידאו. אחר כך לא כתבתי מילה אחת" (עמ' 89 לפרוטוקול). לטענתה מחקה את כל התכתובת ביניהם, אולם היא אישרה כי התכתובת קיימת אצל החברים האחרים. הצגת התכתובת הייתה יכולה לשפוך אור על הקונטקסט לו טוענת הסטודנטית – שמדובר היה רק בשליחת ידיעה חדשותית ו/או שהיא ביקשה להזהיר אותם ו/או שהם "תמיד משתפים מידע אחד לשני", כפי שטענה.

- ז. למרות שהסטודנטית העידה שהיא בקשר קרוב ויום-יומי עם חבריה המשרתים בצבא, דואגת להם ומתפללת לשלומם, ועל אף שבתגובה לבקשה לצו ביניים כתבה שבדין תציג התכתבויות עמם – בעדותה לא הוצגו כל תכתובות מעין אלו. בשלהי הדיון, לאחר שהסתיימה חקירתה הנגדית, ורק לאחר הערת בית הדין, הגישה ההגנה תכתובת ווטסאפ בערבית (ללא תרגום), מתאריך 15.10.2023. תרגום של התכתובת לאחר הדיון, הראה לדעתנו שהיא חסרת משמעות. ראשית, התאריך הוא כשבוע לאחר הפרסום. שנית, איננו יודעים מיהו אותו סלים שהסטודנטית מתכתבת אתו (האם הוא סטודנט בטכניון, האם הוא משרת בצבא, האם הוא אחד מאותם שישה חברים אשר אליהם לכאורה נשלח הסרטון של דובר החמאס). שלישית, תוכן התכתובת לא מלמד דבר (מה שלומך, מתגעגעת אליך, שמור על עצמך וכו').
- ח. בסיכומיו טען הסניגור בקשר לאודיו הנלווה לסרטון [...], כדלקמן: "זה קול אודיו שבעצם אומר, אל תגידו שאני לא אומנית, אל תגידו שאני לא יודעת לבשל. **אם אנחנו בעצם מסתכלים גם על משתמשים באודיו הזה באינסטגרם, מגלים שכל אנשים משתמשים בו כאשר הם מבשלים, מצליחים או לא מצליחים**, אבל שלא יגידו עליהם שהם לא אמנים" (עמ' 97 לפרוטוקול, ההדגשה הוספה). אלא שגם במקרה זה, לא הובאה כל ראיה לתמיכה, כגון סרטון אחר מהאינסטגרם שמשמש באודיו האמור.
57. התביעה טענה, כי חזקה שאם היו להגנה ראיות מפריכות היא הייתה מציגה אותן (והפנתה לע"א 3886/12 זאב שרון קבלנות בנין ועפר בע"מ נ' מנהל מע"מ (פורסם בנבו, 26.8.2014)). ודוק: למה לסטודנטית למחוק את התכתובת? אם היא אינה רלוונטית ואין בה כלום, אין צורך למחוק. אם היא מזכה, קל וחומר שאין סיבה למחוק אותה.
- לשון אחרת של אותה מטבע, לעמדתנו, אם היו להגנה ראיות המחזקות את גרסת הסטודנטית בדבר ההקשר שבו נשלחו הדברים, מוטב היה שהייתה מציגה אותן. ומשלא הציגה אותן, הדבר מחליש מאד את גרסתה, ואף מקעקע אותה. בסוף פרשת ההגנה אמר הסניגור כדלקמן (עמ' 89-90 לפרוטוקול, ההדגשות הוספו):
- עו"ד מנסור: "...מדובר על שתי ראיות שהוצגו בתיק הזה. הודעה באינסטגרם שנשלחה וכפי שנשלחה פה זה בדיוק הקונטקסט שבו היא נשלחה. כלומר, היא נשלחה בנפרד כדיעה חדשותית, גם לא הוצג פה שום התכתבות מעל או מתחת לשיתוף הזה וגם לא הייתה שום התכתבות בהקשר הזה שקשורה לפרסום. הסטורי, אין בסטורי חוץ ממה שיש בסטורי. **אין אינטרס ואין צורך גם מבחינה ראייתית להציג משהו חוץ משנמצא פה ואנחנו שלחנו את הסרטון לבית הדין. ... אנחנו כן ביקשנו שחלק מהאנשים בקבוצה יבואו, נכון?"**
- סטודנטית: "אפשר לבקש".
- עו"ד מנסור: "אנחנו דיברנו על זה לפני והבנתי שהם לא יכולים".
- סטודנטית: "כן, הם במילואים".
58. אלא שכאמור לעיל, אחותה של הסטודנטית לא הייתה במילואים, ואף על פי כן לא נקראה להעיד. התכתובת הייתה יכולה להיות מוצגת בנקל, ולא הוצגה. פוסטים קודמים היו יכולים להיות מוצגים, ולא הוצגו. וכן הלאה.
59. לא רק שאותם חברים קרובים לא הגיעו להעיד לחיזוק גרסתה, אלא שכידוע, לפחות אחד או אחת מבין אותם חברים קרובים, מצא את הפרסומים של הסטודנטית פוגעניים, ובחר לצלם אותם ולהתלונן בגינם.
60. **צירופם של הדברים יחד** – מועדי הפרסומים, תכנם, העובדה כי לא מדובר בפרסום אחד בשני פרסומים, בתאריכים שונים, הדגל שאין כל קשר בינו לבין [...], צילום הנוף של מפרץ חיפה שאין לו קשר לבישול, ההסבר

המיתמם שלא הובאה כל ראייה לתמיכה בו, מחיקת ההתכתבות, הימנעות מהצגת הקבוצות אליהן נשלחו הפרסומים, וכן הלאה – **מביא לדעתנו למסקנה יחידה**, כי מדובר בפרסומים התומכים ו/או מזדהים עם ארגון הטרור חמאס, ולפיכך מהווים עבירה של התנהגות שאינה הולמת סטודנטית, במעשה שנעשה בזיקה להיותה סטודנטית בטכניון.

61. ההגנה טענה כי הסטודנטית לא פגעה בכבוד הטכניון. לטענתה, המשמעות של כבוד הטכניון היא רחבה מאד, אין לה הגדרה ספציפית ולא ניתן לדעת בדיוק מה היא, בייחוד כאשר מדובר בהתבטאות שאינה קשורה באופן ישיר לכבוד הטכניון. קל וחומר שהסטודנטית לא גרמה ביודעין פגיעה בכבוד הטכניון, שכן הפרסום כשהוא פורסם לא נועד לפגוע.

62. התביעה טענה כי סעיף 4.5 לתקנון מדבר על פגיעה בכבוד הטכניון, ואין ספק שהתקיימה פגיעה. פרסומיה של הסטודנטית זכו לפומבי באופן נרחב, הן בקמפוס, הן בתקשורת הארצית ואף בתקשורת העולמית. הדברים שהסטודנטית הדהדה החוצה, בהיותה סטודנטית בטכניון, פגעו באופן מהותי בקוד הטכניון. לגבי החלופה בסעיף 4.5 של "גרם ביודעין", התביעה טענה כי היא לא צריכה להוכיח שהסטודנטית ידעה באופן פוזיטיבי שהפרסום עומד לפגוע בטכניון. מספיקה עצימת עיניים לתוצאתו הצפויה של המעשה כדי להיחשב כ"יודעין". כל אדם סביר מבין שכאשר מישהו מזדהה עם גוף, ומבטא ביטויים כאלה, הוא פוגע בכבודו של הגוף. בעניין זה הפנתה התביעה לפרשת אהרוני (ראו לעיל, שם, בעמ' 488), שם נקבע כי בעבירת משמעת של התנהגות שאינה הולמת, אין צורך להוכיח שהייתה כוונה. די בכך שאדם מן הישוב יכול היה להיות מודע לטיב המעשה. המבחן אינו מבחן סובייקטיבי, אלא אובייקטיבי (ההדגשות הוספו):

"אולם בעבירת משמעת של התנהגות שאינה הולמת, לפי סעיף 17(3) לחוק המשמעת, אין צורך בכוונה לעשות דבר אסור. כפי שאמרתי בעש"מ 5550/98 גל-אור נ' מדינת ישראל [4], בעמ' 335-334:

"נראה לי כי לצורך קיום היסוד הנפשי בעבירת משמעת של התנהגות שאינה הולמת, די בכך שעובד מדינה סביר (או, לשון אחרת, אדם מן היישוב) יכול היה, בנסיבות העניין, להיות מודע לטיב המעשה.

...

המבחן להתנהגות בלתי הולמת אינו מבחן סובייקטיבי של העובד, אלא מבחן אובייקטיבי של האדם הסביר, הרואה לנגד עיניו את התכלית של שירות ציבורי הממלא את תפקידו כראוי".

המבחן האובייקטיבי של האדם הסביר בהקשר זה הוא המבחן של בית-הדין למשמעת ... שבסמכותו לקבוע מהי התנהגות פסולה עד כדי כך שראוי לסווג אותה התנהגות שאינה הולמת את עובד המדינה".

63. לעמדתנו, לשון סעיף 4.5 לתקנון "פגע או גרם ביודעין לפגיעה בדרך כלשהי בכבוד הטכניון", מלמדת כי הפגיעה אינה חייבת להיות ככוונת תחילה כדי שתתגבש עבירה. מעבר לכך, אנו מקבלים את עמדת התביעה כי המבחן הוא מבחן אובייקטיבי. סטודנט סביר יכול היה בנסיבות העניין להיות מודע לטיב המעשה, ולדעת כי מדובר בפרסומים שנוגדים את ערכי הטכניון (לשון ממעיטה ומקלה), פוגעים בקהילת הסטודנטים, משבשים את מרקם החיים המשותפים בטכניון, פוגעים בכבוד הטכניון ומהווים התנהגות שאינה הולמת.

64. נוכח כל האמור לעיל, החלטנו פה אחד, להרשיע את הסטודנטית בעבירות המשמעת אשר יוחסו לה בכתב הקובלנה, לפי סעיפים 4.5 ו- 4.19 לתקנון המשמעת.
65. דיון טיעונים לעונש יתקיים בתאריך 1.1.2024, בשעה 10:00, בטכניון.
66. **צו הביניים יעמוד בתוקפו עד למועד מתן גזר הדין.** אשר על כן, השעייתה הזמנית של הסטודנטית מלימודים בטכניון, והרחקתה הזמנית מקמפוס הטכניון, לרבות ממעונות הסטודנטים – הינה בתוקף, וזאת עד למועד מתן גזר הדין (אשר יינתן בסמוך ככל הניתן למועד שמיעת הטיעונים לעונש).

גב' לוטם ערבה

פרופ"ח עוז גזית

פרופ"א יהודה פינצ'ובר

